

Guttman Mihály:

Benkő András laudációja

Elhangzott 1999. nov.27-én a Protestáns Teológiai Intézet dísztermében.

„Az vessen rátok követ, aki nem tudja, milyen keserves dolog megtalálni az igazságot” - olvashatjuk Szent Ágoston vallomásaiban.

Benkő András zenetörténész, a zenetudományok doktora egy életen át kereste, kutatta az igazságot, hogy az ezer éves zenélő Erdély magyar vonatkozásait becsülettel feltárja és hagyja az utána jövőkre.

Az élet terhének fölemeléséhez szellem, lélek, hit és bizalom kell.

Haladás, fejlődés, emelkedés és küzdelem együtt járnak.

Ezt már korán elsajátította a nagyenyedi Bethlen kollégiumban, valamint a Domokos Pál Péter vezette kolozsvári tanítóképző intézetben.

Benkő András neve hitet, akaratot, lelket, rengeteg munkát rejt magában.

Lendíteni akart kulturális életünkön, s ezáltal tartalmat adni önmaga életének, s boldogságot teremteni másoknak, nekünk.

Benkő Andrással együtt hittünk a feltámadásban. Hittünk az életben, bíztunk a jobb jövőben. Ez a lendület a mi temperamentumunk. Ez a pátosz a mi lelkivilágunknak, neveltetésünknek sajátos jellege.

E hitünket nem zavarta meg a körülöttünk kísértő romlás, mi a föltámadás tavaszi sugárzásából nyugodtan néztünk a keresztút távlatába, az elmúlt évek foszladozó homálya se tudta a napkeltét megzavarni.

A romok közt sarjadó új élet, s a korhadó ágak közt fakadó illatos kikelet biztatott és bátorított leginkább a halállal, az enyészettel szemben. A nemzetet csak az élet erejével lehet feltámasztani, annak az életnek erejével, amely nem a gazdagság, termelés, fogyasztás, hanem hit, jellem, erkölcs, kitartás lelkesedés, szeretet, igazságosság és tudás.

A Kolozsvári zeneművészeti főiskolán olyan tanárok irányítják, mint Nagy István, Major Ferenc, Jagamas János, Szabó Géza, Jodál Gábor, Márkos Albert, Lakatos István, volt kitűnő zenetörténészünk, akinek örökébe lépett. Aki maga mellé vette tanársegédjének 1949-ben, majd ő a „G. Dima” Zeneművészeti Főiskola docenseként vonult nyugalomba 1985-ben, de mint nyugdíjas, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen egyházzene tantárgyakat tanít 1998-ig.

Kutatásai eredményeként fontosabb dolgozatait, tanulmányait hazai és külföldi kötetekben jelenteti meg,

Önálló köteteinek címeiből idézek egy párat:

Bartók Béla romániai hangversenyei

Seprődi János válogatott zenei írásai és népzenei gyűjteménye, amelyet Lakatos Istvánnal és Almási Istvánnal együtt adtak ki,

A Bolyaiak zeneelmélete

Zenei kislexikon

Az egyházi ének története

*Zoltán Aladár*ról írt monográfiája.

A zenetudományi doktori fokozatot a *Bartók és Románia* című disszertációval nyerte el 1977-ben.

Összeállította Seprődi János, Lakatos István, Zoltán Aladár és Márkos Albert zenei munkálkodásának könyvészetét, mely anyagából több mint 4000 címet tett közzé.

Közöl Bethlen Gábor, Bartók Béla, Kodály Zoltán, George Breazu kiadatlan leveleiből, ismerteti Székely László, Almási Sámuel zenei gyűjteményét, ismerteti az

Kolozsvári énekeskönyv vitáját.

Szerkeszti a zenetudományok köteteit, munkatársa a Grove Zenei Lexikonnak, a Romániai Magyar Irodalmi Lexikonnak, illetve a Magyarország zenetörténete 19. század végi és 20. század eleji kötetnek. Tagja számtalan szövetségnek.

Kitüntetései:

Művelődési érdemrend III fokozata

Bartók Béla emléklakett

Zeneszerzők szövetségének díja

Magyar Reformátusok III. világtalálkozójának emlék ezüstérme,
és a nemrég kapott Köztársasági érdemrend kiskeresztje.

Kedves András, általában egyedül születünk a világra.

Benkő András is a 20. század második felének nyugodtan állíthatjuk, egyedüli erdélyi zenetörténésze, aki szemmel kísérte öntevékeny kórusmozgalmunkat, egyházi és világi énekkaraink tevékenységét, elméleti tudományos munkássága mellett ott volt mindenhol, ahol segíteni kellett egy-egy megalakuló együttesnél, tanítani kellett kántorainkat gyakorlati munkájukban.